
Profesor MUDr. Igor Riečanský, CSc., sedemdesiatročný

Prof. MUDr. Igor Riečanský, CSc., vedúci Katedry kardiológie a angiológie SZU, prednosta Kardiologickej kliniky NÚSCH, sa narodil 10. mája 1938 v Bratislave. Základnú školu absolvoval v Brezovej pod Bradlom. Gymnázium ukončil maturitou v Bratislave, kde v rokoch 1955 – 1961 absolvoval Lekársku fakultu Univerzity Komenského. Po promócií nastúpil ako sekundárny lekár do OÚNZ v Topoľčanoch. V novembri 1962 sa stal vedeckým aspirantom na

Oddelení klinickej patofyziológie Katedry experimentálnej patológie LF UK v Bratislave. Bol poverený riešením parciálnej výskumnej úlohy „Väzba hormónov štítnej žľazy na bielkoviny krvného séra v období dospievania“. Táto úloha sa stala témou jeho kandidátskej dizertačnej práce, ktorú v roku 1967 úspešne obhájil. V novembri 1966 začal pracovať na I. detskej klinike v pracovnom tíme Prof. Birčáka – najskôr vo funkcii vedeckého asistenta a neskôr ako vedecký pracovník. V novembri 1968 na výzvu profesora Haviara, prednostu II. internej kliniky LF UK, prešiel na toto pracovisko ako odborný asistent. Tu pôsobil až do roku 1979, kedy na báze II. internej kliniky a chirurgickej kliniky vznikol Ústav kardiovaskulárnych chorôb (ÚKVCH). Toto pracovisko bolo premenované na Kardiologickú kliniku. Stalo sa výučbovou základňou Inštitútu pre ďalšie vzdelávanie lekárov a farmaceutov (ILF) s novovytvorenou Subkatedrou kardiológie. Počas 16-ročného pôsobenia na LF UK sa zapojil do pedagogického procesu na Katedre experimentálnej patológie, neskôr na Katedre pediatrie I. Podstatnú časť výučby vykonával na Katedre internistických disciplín II.

V roku 1976 pred Vedeckou radou LF UK úspešne obhájil habilitačnú prácu na tému „Auskultačné a fonokardiografické zmeny I. ozvy ako možný prejav insuficiencie ľavej komory“ a bol menovaný za docenta pre odbor vnútorné choroby. V roku 1979 sa stal vedúcim Kardiologickej kliniky ÚKVCH. Stal sa tak zodpovedným za postgraduálnu výchovu kardiológov na Slovensku. V marci 1995 bol vymenovaný za riadneho profesora vnútorného lekárstva LF UK. Od roku 1988 prednáša aj na Filozofickej fakulte UK – výberové kapitoly z vnútorného lekárstva pre poslucháčov klinickej psychológie.

V roku 1969 sa zúčastnil na dvojtyždňovom kurze o koronárnych jednotkách poriadanom SZO v Paríži u profesora Bouvraína. V roku 1971 absolvoval dvojmesačný študijný pobyt v Moskve (Všezväzový kardiologický inštitút) u akademika Čazova a v Tbilisi na Kardiologickom inštitúte u profesora Kavtaradzeho. V roku 1974 absolvoval študijný štipendijný pobyt na Kardiologickom oddelení I. internej kliniky lekárskej fakulty Univerzity v Göteborgu u profesora Werkó. Tu sa venoval akútnej kardiológii – špeciálne účinkom digitalisu v priebehu akútneho infarktu myokardu, ako aj neinvazívnym metódam – najmä echokardiografii.

Na II. internej klinike a na Kardiologickej klinike zavádzal nové progresívne diagnostické (invazívne i neinvazívne) metódy, ako aj nové terapeutické postupy (farmakologické, katetrizačné, kardiostimulačné). Jeho zásluhou sa veľmi rýchlo zvýšili počty školiacich miest v kardiológii, ako aj počty školených, počty kurzov a prednášok.

Kardiologická klinika SZU sa počas vedenia profesora Riečanského zapojila aj do vedecko-výskumnej činnosti – v rámci rezortného aj štátneho výskumného programu. Táto činnosť sa výrazne zvýšila najmä od roku 1985, kedy bol menovaný za námestníka riaditeľa ÚKVCH pre vedu a výskum a v rokoch 1985 – 1990 za celoštátneho koordinátora úlohy „Získané chyby srdca“. Od roku 1990 je členom Vedeckej rady ÚKVCH

a členom Poradného zboru MZ SR pre odbornú skupinu „Kardiovaskulárne choroby“. V roku 1993 ako riaditeľ ÚKVCH presadil a zabezpečil po rokovaní s vládou SR výstavbu SÚSCH. Od roku 1996 je predsedom Pracovnej skupiny MZ SR pre KV liečivá. V roku 2001 sa vytvorila Katedra kardiológie a angiológie SZU a od jari 2003 ako predseda skúšajúcej komisie dohliada tiež na atestácie z angiológie. Je predsedom komisie pre udeľovanie certifikátov ultrazvukovej diagnostiky v kardiológii.

Prof. Riečanský vybudoval Katedru kardiológie a angiológie, prvý útvar pre postgraduálne vzdelávanie – pre výchovu slovenských špecialistov z kardiológie a angiológie. Katedra kardiológie vychovala počas svojho trvania 380 kardiológov a 50 angiológov. Prof. Riečanský je vedúcim pracoviska, ktorému ako prvému v SR udelil v apríli 2008 výbor Európskej hypertenziologickej spoločnosti titul Centrum excelencie pre hypertenziu. Bol autorom a vedúcim prvého celospoločenského preventívneho programu – Kardiovaskulárneho programu MZ SR v rokoch 1977 – 1991. V rámci tohto projektu sa kompletne vyšetrilo a štatisticky spracovalo takmer pol milióna obyvateľov (30 – 60-roční). Ako vysokoškolský učiteľ založil vlastnú vedeckú školu. Okrem atestovaných kardiológov a angiológov vychoval dvoch profesorov, dvoch docentov, sedem PhD, viedol desať aspirantov (v súčasnosti piatich). Vybudoval slovenskú echokardiografickú školu. Zastáva funkciu predsedu garantov pre doktorandské štúdium vo vnútornom lekárstve SZU, bol zodpovedným riešiteľom vyše 20 výskumných úloh. Jeho odborné priority v bývalom Československu: do klinickej praxe zaviedol: stanovenie hormónov štítnej žľazy, zavedenie batérie neinvazívnych kardiologických technik a biochemických ukazovateľov v odhaľovaní skorých štádií srdcového zlyhávania a zavedenie nových postupov jeho liečby, zavedenie nových preparátov do liečby rezistentnej artériovej hypertenzie, v spolupráci s profesorom Šimkovicom bol spoluriešiteľom problematiky nahrádzania chlopni perikardiálnym homo-transplantátom – dosiahli sa celosvetové prioritné výsledky.

Okrem intenzívnej pedagogickej a organizačnej činnosti profesor Riečanský má bohatú publikačnú a prednáškovú činnosť. Doposiaľ publikoval v domácich a medzinárodných časopisoch vyše 700 odborných prác a predniesol vyše 900 prednášok na kardiologických domácich aj medzinárodných podujatiach. Zo zahraničných prednášok treba spomenúť Varšavu, Budapešť, Moskvu, Atény, Sofiu, Düsseldorf, Rotterdam, Paríž, Osa-ka, Soul, Rio de Janeiro a ďalšie. Je recenzentom popredných zahraničných odborných časopisov.

Veľmi aktívne pracuje aj v Slovenskej kardiologickej spoločnosti. V rokoch 1993 až 1997 bol jej prvým predsedom v ére samostatnej SR a aktívne zorganizoval I. a II. kongres SKS na Sliači (1993, 1995) a III. kongres SKS v Piešťanoch (1997). Inicialoval pretransformovanie časopisu Neinvazívna kardiológia na oficiálny časopis SKS Kardiológia/Cardiology. Bol členom predsedníctva pracovnej skupiny Európskej kardiologickej spoločnosti „Chlopňové chyby“. Od roku 1987 je členom predsedníctva Slovenskej lekárskej spoločnosti a od roku 2003 – 2007 jej viceprezidentom. V roku 1991 bol menovaný za člena Európskeho resuscitačného councilu pri Rade Európy. Od roku 1985 je členom newyorskej Akadémie vied. V rámci Spolku slovenských lekárov v Bratislave zastáva funkciu predsedu. Od roku 2004 je prezidentom Slovenskej hypertenziologickej spoločnosti. Bol menovaný čestným členom SKS, SHS, ČKS, SLS. Bol vyznamenaný striebornou medailou ČKS, zlatou medailou SLS a Niederlandovou plaketou. V roku 1993 a 2000 bol vyznamenaný v rámci Slovenskej internistickej spoločnosti Dérerovou cenou a ocenený Dérerovou cenou MZ SR (najvyššie rezortné vyznamenanie). V roku 1997 bol ocenený zlatou medailou SAV za rozvoj medicínskych vied, ďalej bol vyznamenaný striebornou medailou LF UK, striebornou medailou Karlovej Uni-

verzity v Prahe. Získal ceny SKS, SLS, SSL za najlepšiu publikáciu a prednášku, medailu Ivana Stodolu za rozvoj zdravotnej výchovy v SR. Je členom kolégia SAV pre lekárske a biologické vedy, členom výborov odborných spoločností SLL, bol poradcom prezidenta SR pre zdravotníctvo, členom vedeckých rád SZU, LF UK, SAV, NÚSCH, člen kolégia pre lekárske a biologické vedy SAV, člen komisie pre liečivá Štátneho ústavu pre kontrolu liečiv, fellow Európskej kardiologickej spoločnosti, fellow Americkej angiologickej spoločnosti, člen pracovných skupín EKS, zakladajúci člen výboru Alpsko-Adriatickej kardiologickej asociácie, a mnohých ďalších spoločností.

Angažuje sa aj spoločensky: je stálym členom výboru a podpredsedom Spoločnosti M. R. Štefánika, členom celoslovenského výboru Helsinského občianskeho hnutia a zastáva ďalšie funkcie v spoločenských organizáciách a telovýchovnom hnutí. Vystupuje v STV, SRo, uverejňuje články v kultúrnych periodikách, zborníkoch, približujúcich históriu medicíny na Slovensku.

Zastáva tiež funkciu člena redakčnej rady početných domácich a zahraničných odborných časopisov [Journal of Clinical and Basic Cardiology (Rakúsko), Excerpta Medica – Cardiovascular Diseases and

Cardiovascular Surgery (Holandsko), Letters of Alpe Adria Association of Cardiology (Slovinsko), Cor et Vasa (ČR), Kardiológia, Lekársky obzor – predseda redakčnej rady, Medicínsky monitor, Interná medicína a ďalších].

Profesor Igor Riečanský patrí k popredným reprezentantom slovenskej kardiológie nielen doma, ale aj v zahraničí. Počas svojej funkcie predsedu SKS sa veľkou mierou zaslúžil o propagovanie slovenskej kardiológie doma i v zahraničí.

Milý Igor, dovoľ, aby sme Ti v mene výboru Slovenskej kardiologickej spoločnosti, v mene všetkých jeho členov, v mene redakčnej rady časopisu Kardiológia ako aj v mene Tvojich spolupracovníkov a priateľov zaželali pevné zdravie a veľa tvorivých myšlienok do ďalšieho obdobia.

Ad multos annos!

doc. MUDr. Gabriel Kamenský, CSc.
prof. MUDr. Juraj Fabián, DrSc.